

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту
Кафедра економічної кібернетики

МЕТОДОЛОГІЯ ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Методичні вказівки
до виконання курсового проєкту
для студентів денної та заочної форми навчання

Галузь знань:	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність:	051 «Економіка»
Освітньо- професійні програми:	«Цифрова економіка» «Економічна кібернетика» «Економіка підприємства»

Затверджено на засіданні
кафедри економічної кібернетики
протокол № 8 від 25.08.2020

Затверджено на засіданні
кафедри економіки повітряного транспорту
протокол № 14 від 31.08.2020

Київ 2020

Методологія прикладних досліджень: методичні вказівки щодо виконання курсового проекту для студентів спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійних програм: «Цифрова економіка», «Економічна кібернетика», «Економіка підприємства» усіх форм навчання / Національний авіаційний університет; [уклад. Т.І.Олешко, С.Т. Пілецька]. – Київ: НАУ, 2020. – 19 с.

ЗМІСТ

1. Мета курсового проєкту	4
2. Загальні навчально-методичні матеріали за темою курсового проєкту.....	4
3. Тематика курсового проєкту	4
4. Методичні рекомендації з виконання курсового проєкту	7
Підсумком курсового проєкту є написання за визначеною темою наукової статті.....	9
5. Структура наукової статті	9
6. Актуальність і висновки у статті	9
7. Вимоги до оформлення наукової статті.....	10
8. Вимоги щодо унікальності статті	10
9. Посилання на джерела або бібліографічний список	11
10. Публікація статті	11
11. Загальна інформація щодо наукової статті.....	13
12. Методичні рекомендації з оформлення курсового проєкту	13
13. Порядок захисту курсового проєкту	14
14. Критерії та шкала оцінювання курсового проєкту	14
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	17
ДОДАТОК А.....	18

1. Мета курсового проєкту

Курсовий проєкт з дисципліни «Методологія прикладних досліджень» завершує курс в цілому.

Метою виконання курсового проєкту є розв'язання конкретних прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта дослідження на основі застосування комплексу набутих теоретичних знань і практичних навичок та узагальнення знань, одержаних здобувачем вищої освіти ОС «Магістр» за час навчання.

2. Загальні навчально-методичні матеріали за темою курсового проєкту

Виконання курсового проєкту охоплює такі **етапи**:

- 1) вибір теми роботи;
- 2) вивчення літературних джерел;
- 3) збір інформації, необхідної для написання проєкту;
- 4) аналіз матеріалів, обґрунтування висновків та пропозицій;
- 5) написання та оформлення проєкту;
- 6) надсилання курсового проєкту на рецензування на e-mail викладача;
- 7) написання за темою проєкту наукової статті.

Після усунення недоліків, курсового проєкту необхідно вислати на e-mail викладача на повторне рецензування.

На захист курсовий проєкт подається викладачеві у надрукованому вигляді. Захист курсового проєкту відбувається в період залікової сесії. Якщо курсовий проєкт не захищений, студент не допускається до екзамену.

При написанні роботи слід мати на увазі, що теоретичним питанням доцільно відвести не більше 25% її обсягу, а 75% тексту повинні містити наслідки аналітичного дослідження та пропозиції щодо використання виявлених резервів та покращення фінансово-господарської діяльності підприємства.

Вибір теми курсового проєкту здійснюється студентом самостійно, керуючись орієнтовно тематикою, складеною викладачем. Вибираючи тему роботи, студент може отримувати необхідну консультативну допомогу викладача.

Курсовий проєкт, виконаний за незатвердженими темами, не розглядається.

3. Тематика курсового проєкту

Тема **курсного проєкту** вибирається разом з науковим керівником відповідно до тематики майбутньої магістерської роботи:

1. Інтернет речей як технологія загального призначення: комплементарні технології, зміни в організаційному дизайні, нові бізнес-моделі.
2. Індустрія 4.0 як технологія загального призначення: комплементарні технології, зміни в організаційному дизайні, нові бізнес-моделі.
3. Комбіноване навчання (blended learning) як технологія загального призначення: комплементарні технології, зміни в організації фірм, нові бізнес-моделі.
4. Інституційні умови реалізації моделі Індустрії 4.0. Можливості їх реалізації в українській фірмі.
5. Розробка бази даних для організації комплектуючих аеропорту «Київ»
6. Основні напрямки розвитку «Інтернету речей». Прикладні технології, створені в рамках «Інтернету речей».
7. Економічні передумови поширення «інтернету речей». Вплив «інтернету речей» на фірму і суспільство.
8. Інтернет речей як розвиток існуючих інформаційних технологій. Вплив інтернету речей на організацію фірми.
9. Потенційні загрози «інтернету речей» і способи їх подолання.
10. Бізнес-моделі, що використовують «інтернет речей», і їх економічний аналіз.
11. Індустрія 4.0: поняття, технології, досвід впровадження.
12. Індустрія 4.0 як розвиток існуючих інформаційних технологій. Вплив Індустрії 4.0 на організацію фірми.
13. Економічні, соціальні і культурні умови впровадження стандарту Індустрія 4.0.
14. Управління ризиками при рішенні задач забезпечення економічної безпеки підприємства (на прикладі ДЗЗУ ім. Є.О.Патона)
15. Сучасні та перспективні освітні технології. Комбіноване навчання (blended learning): поняття, технології, вплив на освітній заклад.
16. Бізнес-моделі, що використовують дистанційне і комбіноване навчання, і їх економічний аналіз.
17. Соціальні наслідки «нової інформаційної революції» (штучний інтелект, інтернет речей, Індустрія 4.0, комбіноване навчання).
18. Нові типи організацій при реалізації концепції «Індустрія 4.0».
19. Моделі сорсингу ІТ-сервісів: інсорсинг, аутсорсинг, гібридні моделі. Економічні критерії вибору моделі сорсингу.
20. Поняття ІТ-архітектури підприємства. Роль ІТ-архітектури в сучасному бізнесі. Методи опису ІТ-архітектури.
21. Agile як модель управління проектами в сфері ІТ і її економічний аналіз.
22. Цифрова економіка: аналіз взаємодії інформаційних систем.
23. Нові бізнес-моделі цифрової економіки.
24. Сучасне розуміння ефективності фірми. Результативність та економічність. Підходи до вимірювання результативності.

25. Поняття конкурентної переваги, підходи до його опису та оцінки. Вплив інформаційних систем на конкурентну перевагу фірми.
26. Сучасні підходи до оцінки ефективності інформаційних систем в бізнесі.
27. Фінансові та нефінансові вигоди від використання інформаційних систем
28. Інформатизація підприємства і вимоги до кваліфікації і мотивації
29. Підходи до зниження витрат на ІТ у великій фірмі: хмарні обчислення, аутсорсинг, віртуалізація і ін.
30. Методологія побудови успішного Startup.
31. Організація та розвиток аудиту в Україні.
32. Ігрові ризик-моделі захисту АІС з використанням хибних інформаційних систем.
33. Управління бізнес-ризиками сучасних компаній.
34. Вдосконалення корпоративної культури як складова ефективного управління підприємством
35. Стратегія забезпечення ефективності інноваційної діяльності підприємства
36. Інноваційна діяльність підприємства: розвиток та стимулювання в умовах економічної рецесії
37. Інноваційний розвиток підприємства в сучасних умовах господарювання в Україні
38. Інтелектуальний продукт в діяльності підприємства
39. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення
40. Менеджмент персоналу в системі забезпечення ефективної діяльності підприємства
41. Механізм забезпечення корпоративної соціальної відповідальності як передумова конкурентоспроможності підприємства
42. Організаційно-економічні аспекти підвищення конкурентоспроможності авіапідприємств
43. Організація системи ефективного внутрішнього контролю на підприємстві
44. Вдосконалення оцінки ефективності цінової політики підприємства.
45. Інвестиційна діяльність венчурного підприємства
46. Податкова складова економічної безпеки підприємства
47. Реінжиніринг бізнес-процесів як універсальний інструмент інноваційного розвитку підприємства
48. Стратегічне планування розвитку підприємства
49. Стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємства
50. Стратегія антикризового управління підприємством в сучасних умовах
51. Стратегія запобігання банкрутству підприємства в сучасних умовах
52. Стратегія інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства

53. Удосконалення методів управління науково-виробничим потенціалом підприємства
54. Управління виробничим потенціалом підприємства
55. Управління виробничими витратами підприємства
56. Управління економічним потенціалом підприємства
57. Управління інтелектуальним капіталом підприємства
58. Управління конкурентним потенціалом підприємства
59. Формування ефективної системи стимулювання праці на підприємстві
60. Формування та реалізація інноваційного потенціалу підприємства в сучасних умовах господарювання
61. Формування та реалізація стратегії забезпечення конкурентоспроможності підприємства в умовах економічної рецесії
62. Цінова політика підприємства в умовах посилення зовнішньої конкуренції
63. Формування та реалізація стратегії захисту підприємства в умовах зовнішнього середовища
64. Формування інноваційних кластерів підприємств та ефективність їх діяльності
65. Управління фінансовим потенціалом підприємства
66. Управління фінансовою стійкістю підприємства

4. Методичні рекомендації з виконання курсового проєкту

Студент самостійно повинен визначити задачі та об'єкт дослідження.

Метою курсового проєкту є вивчення, систематизація, узагальнення економічних знань з обраної теми, удосконалення існуючих методів, методик, підготовка рекомендацій щодо поліпшення діяльності визначеного об'єкта дослідження.

Виходячи з мети дослідження, студент визначає коло задач, вирішення яких допоможе досягти поставленої мети.

Важливим етапом виконання курсового проєкту студентом є складання бібліографії та вивчення літератури по обраній темі.

Обов'язковим є включення до бібліографічного списку законодавчих і нормативних документів, монографій і журнальних статей, також начальних посібників та інших джерел, що торкаються теми, що досліджується.

Літературні джерела студент повинен вивчати таким чином, аби в тексті курсового проєкту можна було зробити аналітичний огляд цих джерел.

При цьому студент повинен робити посилання на номер літературного джерела, з якого взята інформація, в квадратних дужках. При дослівному цитуванні тексту крім номера джерела вказується і номер сторінки.

Після вивчення нормативних і літературних джерел студент складає план написання курсового проєкту за затвердженою темою. При обґрунтуванні плану доцільно дотримуватись орієнтовної структури курсового проєкту, що повинна містити такі складові:

1. Вступ (1-3 сторінки), в якому обґрунтовується актуальність обраної теми, формулюється мета і завдання курсової роботи, проводяться основні характеристики діяльності досліджуваного об'єкту.

2. Теоретична частина (до 10 сторінок) виконується на основі літературних джерел та нормативних актів. В ній студент повинен розкрити економічне значення дослідження, дати характеристику стику сучасних напрямків розв'язання досліджуваної проблеми в Україні та за її межами; обрати власний напрямок вирішення питання та обґрунтувати його доцільність.

3. Основна частина (до 20 сторінок) – включає безпосередньо економічний аналіз окремих напрямків діяльності вибраного об'єкта і охоплює організацію і методiku проведення аналізу, систему показників, інформаційне забезпечення, методи аналітичної обробки інформації, способи узагальнення результатів аналізу та обґрунтування управлінських рішень. Текст основної частини поділяється на розділи чи параграфи, що послідовно розкривають зміст роботи.

4. Висновки (3-4 сторінки) включають підсумкові узагальнення і пропозиції, зроблені студентом за наслідками виконання курсового проєкту за обраною темою.

5. Список використаної літератури вимагає перелік законодавчих актів України, нормативно-правових документів НБУ, положень, інструкцій, методичних вказівок та інших джерел нормативно-довідкової інформації, а також монографій, наукових статей, підручників, навчальних посібників тощо, до яких безпосередньо звертався студент у процесі виконання курсової роботи.

6. Додатки включають копії форм бухгалтерської звітності (за необхідністю), дані аналітичного обліку, громіздкі таблиці, які не наведені в основній частині курсового проєкту. Окремий документ повинен бути пронумерований як «Додаток».

Для написання курсового проєкту необхідно зібрати певну інформацію, практичний матеріал, що логічно доповнює теоретичні положення роботи. З цією метою слід, насамперед, чітко визначити перелік усіх необхідних показників, що сприятимуть кращому теоретичному матеріалу, і за результатами розрахунків підтвердити теоретичні висновки.

Визначивши ці показники, треба зібрати документально обґрунтовані їх величини:

- за планами (нормативами);
- фактичні за період дослідження;
- за попередні 2 роки до досліджуваного періоду;
- у разі, коли не можливо отримати дані за попередні роки (внаслідок невідповідності методики розрахунку показників, комерційної таємниці тощо) можна використовувати дані за декілька кварталів поточного року.

Зібрана інформація повинна бути достовірною та обґрунтованою.

Практичні завдання необхідно впорядкувати та систематизувати. Результати аналізу у вигляді таблиць, схем, графіків і т.д. викладають у відповідних розділах чи додатках до курсових роботи.

Підсумком курсового проєкту є написання за визначеною темою наукової статті.

5. Структура наукової статті

Базисно структура наукової статті визначена вимогами ВАК, де виділено такі компоненти (з поданням даних назв у тексті статті):

- постановка проблеми;
- стан дослідженості питання (аналіз останніх публікацій по темі);
- визначення мети статті (завдань дослідження);
- виклад основного матеріалу (тексту);
- висновки і перспективи подальших досліджень;
- список джерел та літератури.

При цьому обов'язковими компонентами статті також є анотації і ключові слова (виконуються на мові оригіналу та англійською мовою). Обсяг анотації повинен становити не менше 900 знаків (враховуючи пропуски), але не більш 1800 знаків (0,5 – 1 сторінка), ключових слів – не менше 5 одиниць.

Змістовну частину статті (розділ «Виклад основного матеріалу») найчастіше не поділяють на пункти (розділи), однак при деяких публікаціях це допускається, і навіть заохочується.

Таким чином, структура наукової статті чітко визначена, і наведений перелік компонентів є обов'язковим до виконання. При цьому важливо пам'ятати, що текстова частина роботи повинна мати логічне і послідовне викладення матеріалу, включати новизну дослідження і його практичну значущість.

6. Актуальність і висновки у статті

Актуальність роботи визначається у пункті «Постановка проблеми дослідження». Автор описує проблемне поле обраної тематики і обґрунтовує, чому дана тема потребує докладного розгляду.

Специфіка актуальності безпосередньо пов'язана з назвою статті. Найчастіше автор прагне відобразити актуальність в заголовку, зацікавити і залучити читача до тексту.

Висновки у статті, будучи закономірним підсумком викладу, також доповнюються пунктом про перспективи подальших досліджень. Автор підкреслює якусь незавершеність проведеного дослідження, описує недосліджені аспекти цієї області знання, і водночас формулює власну лінію додатки подальших наукових зусиль.

Так як стаття є лише окремим дослідженням і не може претендувати на всеосяжний виклад питання, відсилання в бік неповноти, частковості та фрагментарності виконаної роботи є правилом гарного тону в будь-якій статті (навіть якщо вам як автору бачиться протилежне).

Отже, актуальність роботи й описані автором висновки – це те, на що читач зверне увагу в першу чергу. Стислість, логічність і обґрунтованість викладених тез є запорукою її успіху в наукових колах.

7. Вимоги до оформлення наукової статті

Особливості оформлення наукової статті тісно пов'язані зі згаданою вище структурою публікації. Крім обов'язкових компонентів, що формують каркас статті, слід дотримуватися стандартних правил технічного оформлення: вирівнювання полів 3*2*2*1,5 см, шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5.

Оформлення статті пов'язане зі специфікою макетування наукового журналу, тому різні видання висувають різні вимоги до оформлення, які повинні дотримуватися автором при подачі статті на публікацію.

Важливим компонентом оформлення є вказівка УДК статті (універсальний десятковий класифікатор). В унікальному номері УДК зашифровуються ключові слова з назви статті, що дає можливість знайти її у всесвіті різноманітних наукових публікацій.

Оформлення наукової статті включає в себе і зазначення всіх даних про автора (авторів), з уточненням повного ПІБ, місця роботи (інституту, кафедри тощо) і особистих контактних даних (e-мейл) для встановлення наукової комунікації.

Точна структура наукової статті регламентується вимогами видання, де стаття буде опублікована

8. Вимоги щодо унікальності статті

Здавалося б, грамотність – очевидний фактор оцінки будь-якої наукової роботи, але не завжди враховується. Низький рівень грамотності може видати в авторі статті людину малоосвічену, обкрадати увагою сам зміст, який може бути блискуче викладено, але не оцінено належним чином.

Вимога унікальності статті, також будучи очевидною необхідністю, не завжди старанно виконується автором. Найчастіше мова йде не про копіювання чужих робіт, а, як не парадоксально, своїх власних. Автор справедливо вважає, що запозичення своїх же думок і ключових положень іншої своєї публікації – не плагіат, і це вірно. Але дублювання одного і того ж матеріалу у різних публікаціях не дає можливості кожній зі статей претендувати на унікальність.

Ключовою умовою публікації статті є те, що вона ніде не публікувалася раніше.

Таким чином, увага до таких аспектів, як грамотність тексту і унікальність змісту статті – важливі умови її наукової цінності та відображення професіоналізму автора.

Унікальність статті рекомендовано перевіряти за допомогою онлайн сервісів.

9. Посилання на джерела або бібліографічний список

Наукова стаття – це не есе на вільну тему, тому вона обов'язково повинна містити посилання на джерела. Оформлення посилань стандартне – позначається виносками кожної сторінки або посиланнями на список літератури у кінці тексту статті. З метою дотримання правил прямого і непрямого цитування встановлених вимог строго дотримуються.

Незважаючи на обговорювану вище вимогу унікальності тексту, автор статті зобов'язаний посилатися на інші авторитетні джерела, тим самим підкріплюючи вагу власних узагальнень та констатацій.

Більше того, так як стаття є відносно невеликою за обсягом науковою працею, кожне посилання має бути вивірене і обґрунтоване. Надмірна кількість посилань на джерела знижує роль автора статті (складається враження технічної компіляції матеріалу); занадто мале число посилань навіть відчуття надмірної самовпевненості автора у викладі тверджень.

Бібліографічний список (список літератури) також є одним із значимих компонентів завершеної публікації. Ознайомившись з ним, читач розуміє, в якому напрямку здійснено дослідження, які концептуальні моменти значущі для даного автора, на які авторитетні наукові уми він воліє спиратися в роботі.

Бібліографічний список – один з маркерів якості статті. Досвідчений читач з першого погляду оцінить бібліографію, і складе враження про рівень серйозності підходу автора до досліджуваного питання.

10. Публікація статті

Публікація статті можлива різними способами: від безкоштовного розміщення на зручному і доступному онлайн-ресурсі до подання на публікацію видання, що пройшло рецензію міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science та інші).

Перевагою розміщення у відкритому доступі є збільшення числа потенційних читачів, в силу більш простої доступності. Однак розміщення в профільному журналі є значуща перевага авторитетності джерела, і ваші колеги, які мають доступ до профільних видань, обов'язково оцінять статусність і значимість даної публікації.

Отже, наукова стаття – це «маленьке життя» нашого дослідження і підсумок виконаної роботи. З точки зору довготривалості підходу, доцільно вкладати сили в найкращу якість публікованого матеріалу. Надалі автор має право розраховувати на зростання власного наукового авторитету та вагоме місце у науковому співтоваристві. Написання статті і її публікація сприяють професійному розвитку і фахівців суміжних галузей, а не тільки вчених і викладачів.

Анотація – це найбільш стисле викладення змісту первинних джерел інформації, у якій викладено найголовніші висновки праці, визначено їх цільове призначення та наукову цінність. Вона надає найбільш узагальнене

уявлення, викладає зміст своїми словами і представляє найбільший ступінь генералізації матеріалу. Обсяг анотації не залежить від обсягу оригіналу.

Реферат – стислий виклад у письмовій формі суті певного питання або наукової проблеми.

Якщо в рефераті викладений матеріал є результатом власного пошуку дослідника, у такому разі він називається авторефератом, або науковим рефератом. У ньому, як правило, знаходять відображення наукові дослідження, проведені автором, з викладенням поставленої гіпотези, системи доказів, експерименту й отриманих результатів, зазначена наукова новизна і практичне значення цих результатів.

Наукова стаття має містити такі структурні елементи:

а) постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями (необхідно розкрити сутність і стан наукової проблеми у загальному вигляді, її теоретичну та (або) практичну значущість, зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; обґрунтувати актуальність дослідження та його важливість для подальшого розвитку відповідної галузі права (теорії або практики));

б) аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання порушеної проблеми та на які спирається автор, виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячено статтю (стисло, критично та у певній логічній послідовності необхідно проаналізувати основні положення останніх досліджень і публікацій, що безпосередньо стосуються порушеної проблеми, виокремити невирішені раніше частини загальної проблеми, яким присвячено статтю);

в) мета дослідження (необхідно висловити основну ідею публікації, яка має суттєво відрізнитися від сучасних уявлень про проблему, доповнювати чи поглиблювати уже відомі підходи; звернути увагу на введення до наукового обігу нових наукових фактів, висновків, рекомендацій, закономірностей або уточнення вже відомих раніше, проте недостатньо вивчених; мета дослідження має впливати з постановки проблеми й аналізу останніх досліджень і публікацій, у ній повинно бути чітко визначено кінцевий науковий результат, вказано, на яких наукових передумовах ґрунтується, чим і як досягається (із залученням яких, зокрема, наукових гіпотез, ідей, явищ, законів));

г) виклад матеріалу дослідження та його основні результати (необхідно висвітлити: основні положення і результати наукового дослідження, особисті ідеї, думки, отримані наукові факти, виявлені закономірності, зв'язки, тенденції, методика отримання та аналіз фактичного матеріалу, особистий внесок автора у досягнення і реалізацію висновків);

г) висновки (найбільш важливі результати дослідження, які містять наукову новизну і мають теоретичне та (або) практичне значення) (повинні мати форму синтезу накопиченої в основній частині статті наукової інформації, тобто послідовний, чіткий, логічний виклад отриманих автором особисто відповідно до поставленої мети найбільш важливих результатів

дослідження, що містять наукову новизну і мають теоретичне та (або) практичне значення).

Наукова новизна результатів дослідження має характеризуватися такими ознаками: раціональність, обґрунтованість, достовірність, логічна несуперечливість, відповідність основоположним принципам науки.

11. Загальна інформація щодо наукової статті

Загальний обсяг наукової статті (відомості про автора, назва, анотація українською мовою, ключові слова українською мовою, текст, підрядкові бібліографічні посилання, *references* (список використаних джерел)) має бути 12–20 сторінок.

Для опублікування наукової статті, яка раніше не була опублікована (розміщена) в інших друкованих (електронних) виданнях, на адресу електронної пошти журналу (editor.pravo.ua@gmail.com) необхідно надіслати її електронну версію (назва файлу має складатися з прізвища (прізвищ) автора (співавторів) і дати направлення до редакції з поміткою “стаття”) разом із ілюстраціями (за наявності), оформленими окремими файлами у відповідних форматах. Автору (співавторам) необхідно надати про себе **довідку про себе** (назва файлу має складатися з прізвища (прізвищ) автора (співавторів) і дати направлення до редакції з поміткою “довідка”).

Стаття повинна бути надрукована в наукових журналах України та світу.

12. Методичні рекомендації з оформлення курсового проєкту

Курсовий проєкт виконують у друкованому виді (25-30 сторінок) українською мовою на папері стандартного формату А4. Текст розміщують лише на одному боці аркуша, дотримуючись таких розмірів поля: лівого – 30 мм, правого – 15 мм, вверху та внизу – 20 мм. Після титульної сторінки розміщують зміст роботи, вступ, основний матеріал за розділами, висновок, список використаної літератури, додатки.

Кожний розділ та підрозділ курсового проєкту повинен мати змістовий заголовок. Нумерація сторінок повинна бути наскрізною, включно з ілюстраціями та таблицями. Порядковий номер сторінки проставляється арабськими цифрами у середині верхнього поля. На титульному листі номер сторінок не ставлять.

Всі таблиці, наведені в тексті, повинні мати назву, яка пишеться вгорі над таблицею, обов'язково вказуються одиниці виміру. Схеми, графіки, діаграми, гістограми підписується як рисунок внизу (Рис.1 «...»). Таблиці і рисунки слід розміщувати по тексту відразу після першого згадування про них, якщо дозволяє місце на сторінці. При перенесенні таблиці на наступну сторінку роботи шапка таблиці повторюється і над нею пишуться слова «Продовження таблиці...» з зазначенням її номера. Якщо ж така шапка громіздка, то її можна не повторювати, а тільки пронумерувати графі і

повторювати їх нумерацію на наступній сторінці

Формули нумеруються. Номер формули слід брати в дужки і розміщувати в тексті на правому полі на рівні нижнього рядка формули, до якої він відноситься. При посиланні на формулу в тексті необхідно вказувати її повний номер в дужках таким чином «у формулі (1.1)...». В експлуатації формул значення символів і числових коефіцієнтів треба наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони вказані у формулі. Пояснення значення кожного символу і числового коефіцієнта слід давати з нового рядка.

Список використаної літератури та інших джерел інформації слід роботи у послідовності, визначеній бібліографічними стандартами. Так спочатку необхідно вказувати назви законодавчих актів, прийнятих Верховною Радою України, потім – Укази Президента України, а далі в хронологічній послідовності – назви постанов Уряду України та інших нормативних документів.

Після зазначення джерел вказувати назви нормативних документів, що регулюють грошово-кредитні відносини, фінансово – господарську діяльність економічних суб'єктів, положення, інструкції, методики з бухгалтерського обліку і звітності, контролю та економічного аналізу, затверджені органами виконавчої влади. Національним банком України, органами державного і господарського управління та місцевого самоврядування.

13. Порядок захисту курсового проєкту

Виконана студентом курсового проєкту подається на рецензування науковому керівнику. При позитивній оцінці вона допускається до захисту, при негативній - повертається студенту для усунення недоліків.

Студент повинен усунути вказані в рецензії недоліки і повернути роботу для повторного рецензування. При цьому попередня рецензія обов'язково додається.

Якщо робота допущена до захисту, студент повинен ознайомитись з рецензією та підготуватись до захисту. При цьому він мусить підготувати відповіді на питання, згадані у рецензії та показати виправлені у роботі недоліки, відмічені керівником.

Захист курсового проєкту проводиться в терміни, передбачені учбовим планом. При оцінці курсового проєкту береться до уваги її зміст, якість виконання, навички студента пов'язувати теоретичні знання з практикою, а також повнота і точність відповідей на запитання.

Студенти, які своєчасно не виконали курсової роботи або не захистили її, до іспиту з курсу «Методологія прикладних досліджень» не допускаються.

14. Критерії та шкала оцінювання курсового проєкту

До основних критеріїв оцінки курсового проєкту відносяться:

- об'єктивність висвітлення стану питання з творчим використанням сучасних джерел інформації;
 - оригінальність підходів до обґрунтування напрямків розвитку участі України та її суб'єктів господарювання у міжнародному фінансовому ринку;
 - обґрунтування висновків аналізу та пропозицій відповідними розрахунками;
 - органічний зв'язок змісту пояснювальної записки з її графічною частиною;
 - наявність посилань на джерела інформації;
 - відсутність дублювання матеріалу та прийняття рішень, що не впливають з проведеного аналізу нормативної, статистичної бази та огляду літературних джерел;
 - використання прикладних пакетів комп'ютерних програм;
 - оформлення пояснювальної записки відповідно до чинних стандартів;
 - загальна та професійна грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу;
 - якість оформлення;
 - самостійність виконання (діагностується при захисті).
- Шкала оцінки курсового проєкту наведено у таблиці.1.

Таблиця 1

Система оцінювання результатів виконання та захисту курсового проєкту

№ критерію	Критерій рейтингової оцінки	Мак кількість балів
1.	Відповідність змісту виконаної роботи поставленому завданню та повнота його розкриття	40
2.	Правильність і повнота обґрунтування прийнятих рішень	10
3.	Відповідність оформлення пояснювальної записки вимогам ДСТУ та іншим нормативним документам	10
4.	Захист курсового проєкту: повнота та глибина доповіді, повнота та логічність відповідей на запитання під час захисту	40
Максимальна підсумкова оцінка		100

Таблиця 2

Відповідність рейтингових оцінок за результатами виконання та захисту курсового проєкту в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
За критерієм 1	За критерієм 2	За критерієм 3	Захист курсового проєкту	
36-40	9-10	9-10	36-40	Відмінно
30-35	8	8	30-35	Добре
24-29	6-7	6-7	24-29	Задовільно
менше 24	менше 6	менше 6	менше 24	Незадовільно

Якщо студент має нульову оцінку хоча б за одним із критеріїв 1-3 або оцінку менше 24 балів за критерієм 4 (захист курсового проєкту), наведених у табл. 2, то курсовий проєкт йому не зараховується.

Якщо студент виконав та захистив курсовий проєкт поза встановлений термін із неповажних причин, то максимальна величина рейтингової оцінки в балах, яку він може отримати за результатами виконання та захисту курсовий проєкт, не повинна перевищувати максимальне значення оцінки «Добре» за національною шкалою.

Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту курсового проєкту в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник / Вищий навчальний заклад Укоопспілки "МОН України, Полтавський університет економіки і торгівлі". Київ, 2014. 142 с.
2. Головань С.М., Голубенко О.Л., Петров О.С., Хорошко В.О. Методологія та організація наукових досліджень: підручник / МОН МС України, Східноукраїнський національний університет ім. Володимира Даля. Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2011. 332 с.
3. Головань С.М., Петров А.О., Полупан Ю.В., Щербак Т.Л. Методологія та організація наукових досліджень: практикум : навчальний посібник/ МОН МС України, Східноукраїнський національний університет ім. Володимира Даля. Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2011. 216 с.
4. Демківський А.В. Основи методології наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. / А.В. Демківський, П.І. Безус. – К. : Акад. муніцип. упр., 2012. – 276 с.
5. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень. Навч.посібник. К.: МОН, - 2004.-216с.
6. Єрмаков О.Ю., Погріщук Г.Б., Чорнодон В.І. Основи методології наукових економічних досліджень: Навчальний посібник. – Тернопіль: «Підручники і посібники», 2010. – 290с.
7. Єрмаков О.Ю.,ЯрковийА.О.Навчально-методичний посібник до вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень в економіці». – К.: Аграр Медіа Груп, 2012. – 432с.
8. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень. Навч.посібник. К.: Вища школа, 2004. – 208с.
9. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник / О.В. Крушельницька. - К.: Кондор, 2003. - 192 с.
10. Кушнарєнко Н.М. Наукова обробка документів: Підруч. / Н.М. Кушнарєнко, В.К. Удало ва. - К.: Вікар, 2003. - 328 с.
11. Матвєєва О.Л., Тихенко О.М., Трофімов І.Л. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник/ МОН України, Національний авіаційний університет. Київ: НАУ, 2018. 196 с.
12. Методологические вопросы науковедения / Под ред. В.И. Оноприенко. - К.: Укр ИНТЭИ, 2001. - 323 с.
13. П'ятницька-Познякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навчальний посібник / І.С. П'ятницька-Позднякова. - К., 2003. - 116 с.
14. Системний підхід і моделювання в наукових дослідженнях: підручник. П. – К.: "Центр учбової літератури", 2014. – 360 с.
15. <http://referat-ok.com.ua/ekonomichna-teoriya/metodika-provedennya-naukovih-doslidzhen-v-ekonomici>
16. <http://www.info-library.com.ua/books-text-8408.html>
17. http://www.sociology.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/06/konverskii_a_e_red_osnovi_metodologii_ta_organizacii_naukovi.pdf

Зразок титульної сторінки курсової роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра економіки повітряного транспорту

Кафедра економічної кібернетики

Курсовий проект

з дисципліни

«МЕТОДОЛОГІЯ ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Виконала _____

(Підпис)

Іваненко Іванна Іванівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник Іванов Іван Іванович

(прізвище, ім'я, по батькові)

(Резолюція «До захисту»)